

ních dvacáté hlavy trestního řádu, jednajících o obnově řízení trestního, nelze nalézt opory pro náhled o přípustnosti nového výslechu právoplatně již odsouzené osoby o témže činu jako obviněného. V tomto případě padá kromě toho na váhu, že šlo o obnovu řízení trestního ve prospěch Marie P-ové, tedy osoby jiné, takže námitka stížnosti, že věc, o jejíž obnovu jde, ocitne se v období přípravného vyšetřování, pozbývá tu významu. Dále uvážit dlužno, že trestní řád zná jen svědky a obviněné. Obviněným ve smyslu trestního řádu není zajisté již osoba, právoplatně odsouzená; ona může přijít v úvahu pouze jako »svědek z činu usvědčený«. Ať se však již jedná o svědka usvědčeného, nebo svědka pouze podezřelého, nepoužije-li dobrodiní Šu 153 tr. ř., jest vždy povinen mluvit pravdu, jak stanoveno v Šu 165 tr. ř. a v Šu 199 a) tr. zák. V tomto případě nepoužila V-ová dobrodiní ustanovení Šu 153 tr. ř., naopak dle zjištění rozsudku sama se nabízela k svědectví, byla vyšetřujícím soudcem dle zákona poučena a nemohl mít proto soudce pochybnosti, že chce vypovídati jako svědkyně a právěm ji jako takovou také vyslechl. Křivé výpovědi činí svědka, ježto § 199 a) tr. zák. nezná rozdíl ve prospěch svědků usvědčených nebo podezřelých, zodpovědným za zločin podvodu. A byť i bylo ohledně podezřelých svědků zaujati stanovisko, že výpověď osoby, jako svědek vyslýchané, přes to, že soudce měl závažné podezření, že trestný čin, o němž byla vyslýchána, spáchala, nebo měla na něm účast, neodpovídá pojmu svědectví, nehodí se stanovisko toto zajisté na osoby, které z činu byly již usvědčeny a proň právoplatně odsouzeny. Bezpodstatnou je konečně výtku stížnosti, že není zjištěno, čím a jak stěžovatelka Marii V-ovou ku složení křivého svědectví nabádala. Nezáležíť s hlediska zákona na tom, by přesně zjištěn byl konkrétní obsah onoho nabádání, stačí úplně, že stěžovatelka působila na vůli V-ové v tom smyslu, by svou dřívější výpověď změnila ve prospěch stěžovatelky. Ostatně soud bere na základě výpovědi Anny V-ové za prokázáno, že stěžovatelka snažila se V-ovou přimět ku křivé výpovědi poukazem na to, že i ona (V-ová) bude osvo-bozena, když dojde ohledně stěžovatelky k obnově trestního řízení; v tom je ono stížností postrádané zjištění zjevně obsaženo. S tvrzením, že v rozsudku není zjištěno, která z obou výpovědí Marie V-ové je správná, zda ta, již učinila jako spoluobžalovaná v dřívějším trestním řízení, či ona z tohoto řízení trestního, dlužno odkázat stížnost na výslovné zjištění rozsudku, že soud pokládá za křivou výpověď, kterou učinila V-ová dne 9. prosince 1922 z podnětu stěžovatelky. Výrok, odsuzující stěžovatelku pro zločin dle §§ 5, 197 a 199 a) tr. zák. odpovídá proto stavu věci i zákonu.

Čís. 1523.

Smilným (necudným) činem (§ 516 tr. zák.) jest pouze jednání, dotýkající se pudu pohlavního. Předpokládá se dále, že čin byl spáchán za okolností, za kterých bylo očekávat, že vědomost o něm pronikne do širšího kruhu osob a vyvolá v nich pohoršení, a že pachatel byl si toho vědom.

(Rozh. ze dne 27. února 1924, Kr I 599/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 17. července 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejné mravopočestnosti dle §u 516 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a odkázal věc příslušnému okresnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Stěžovatel, napadaje rozsudek důvodem zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., vytýká mu, že nesprávně podřadil zjištěné jednání obžalovaného skutkové podstatě §u 516 tr. zák., ač jednání tomuto nedostává se známky smilnosti činu, vyžadované skutkovou podstatou §u 516 tr. zák. Výtka tato jest potud správnou, že nalézací soud, ač z této náležitosti skutkové podstaty vychází, shledává ji právně omylně v tom, že čin obžalovaného byl způsobilým uraziti hrubě mravopočestnost a stydlivost a zavdati příčinu k veřejnému pohoršení. Tento právní názor není v souhlasu se zákonem. Soud nalézací přehlédl, že způsobilost činu, uraziti hrubě mravopočestnost a stydlivost a zavdati příčinu k veřejnému pohoršení jest teprve další náležitostí skutkové podstaty §u 516 tr. zák., kteráž v prvé řadě vyžaduje, by čin byl smilným (necudným), kteréžto povahy nenabývá již tím, že měl onu způsobilost. Vždyť za smilný (necudný) čin považovati lze po zákonu jedině takové jednání, které se přiči slušnosti, kteréž vyžaduje mrav ve věcech života pohlavního, tudíž jednání, které mělo vztah k pudu pohlavnímu a to takový, že čin buď vyplynul z pohlavní podrážděnosti pachatelovy nebo směřoval ku podráždění pohlavního pudu jiné osoby. Skutečností, kteréž by tento vztah jednání obžalovaného k pohlavnímu pudu jak po stránce objektivní, tak i subjektivní odůvodňovaly, rozsudek nezjišťuje, jelikož, vycházejí z onoho nesprávného právního výkladu pojmu smilnosti, nezabývá se již dále okolnostmi, které při správném použití zákona bylo by lze nálezu za základ položit. Pouhý poukaz při odůvodňování výroku o trestu, že obžalovaný jednal »v jakémsi rozčilení«, naprosto nestačí, ježto rozsudek blíže nevytýká, jaké rozčilení má na mysli, zejména že to skutečně bylo rozčilení pudu pohlavního. Mimo to rozsudek nalézacího soudu také při výroku o dalším znaku skutkové podstaty, totiž způsobilosti jednání obžalovaného, vzbuditi veřejné pohoršení, pomíjí skutečnosti, rozhodné pro tuto podstatnou náležitost skutkové podstaty §u 516 tr. zák. Způsobilost tuto totiž shledává v tom, že jednání obžalovaného skutečně zavdalo příčinu k veřejnému pohoršení a to zejména proto, že svědek Karel C., jak prý jde na jevo z jeho výpovědi, vida, že se jedná o věc nehezkou, snažil se Rudolfa H-a k tomu pohnouti, by věc s obžalovaným vyrovnal v dobrotě. Z výroku tohoto je patrné, že nalézací soud shledává porušení mravnosti a stydlivosti způsobem, vzbuzujícím veřejné pohoršení, nikoliv v tom, že již čin obžalovaného sám byl spáchán veřejně, nýbrž v tom, že Rudolfem H-em byl sdělen dále a tím dostal se do veřejnosti, u níž pak vzbudil pohoršení. Za tohoto stavu bylo nezbytně nutno zjistiti po stránce objektivní, zda tato

pozdější vědomost o činu byla v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, totiž, zda čin byl spáchán za okolností, za kterých bylo očekáváno, že vědomost o něm pronikne do širšího kruhu osob a v nich toto pohoršení vyvolá, dále po stránce subjektivní, zda obžalovaný, dopouštěje se závadného činu, byl si tohoto dosahu svého jednání vědom.

Čís. 1524.

Skutková podstata Šu 485 a 486 čís. 2 tr. zák. předpokládá placení nebo zajištění pohledávek pravých.

(Rozh. ze dne 29. února 1924, Kr I 135/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 22. ledna 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti dle Šu 486 čís. 2 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá rozsudek z důvodu Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., jest však bezdůvodna. Poukazuje jednak na to, že jako věřitelé obžalovaného byli oprávněni domáhati se zajištění svých pravých pohledávek, tak že dlužník jest povinen zajistiti věřitele, jenž na to naléhá. Dostál-li obžalovaný jako dlužník této povinnosti dobrovolně, nelze prý v tom spatřovati nedbalosti a v jeho jednání trestného činu. Než předpis Šu 486 čís. 2 chrání právě tak, jako předpis Šu 485 tr. zák. právo věřitelů na stejnoměrné uspokojení ze jmění dlužníka. Obojí předpis předpokládá placení nebo zajištění pohledávek pravých, ana by jinak přišla v úvahu skutková podstata zločinu dle Šu 205 a) tr. zák. I v případě Šu 486 čís. 2 tr. zák. jde v podstatě o nadržování jednotlivým pravým věřitelům na úkor jiných; rozdíl spočívá v tom, že, kdežto § 485 tr. zák. předpokládá úmysl, těmto způsobiti újmu, stačí v případě Šu 486 čís. 2 tr. zák. v té příčině nedbalost. Alespoň tato však jest v projednávaném případě dána, kdyžt dle zjištění rozsudku pachatel svým věřitelům Antonii K-ové a Josefu P-ovi nadržoval zajištěním jejich pohledávek, jakkoli věděl, že, nadržuje takto svým příbuzným, nebude míti majetku k uspokojení ostatních věřitelů a je takto poškodí. Proto nemá obžalovaný příčiny, cítiti se stížena tím, že soud shledal v jeho jednání jen nedbalost vůči právu ostatních jeho věřitelů na stejnoměrné uspokojení z jeho jmění. Vyloučiti i nedbalost tam, kde pachatel nadržoval jednotlivým věřitelům, jakkoli věděl, že tím způsobí újmu věřitelům ostatním, nikterak nelze.

Čís. 1525.

»Udává« (§ 209 tr. zák.) též ten, kdo při svém výslechu, k němuž došlo na základě oznámení jiné osoby, tvrdí, že byl určitý zločin určitou osobou spáchán.